

AKTUÁLNÍ NÁBOŽENSKÁ SITUACE V ČR

Katolíkům zmizely za deset let dvě třetiny věřících. Proč?

Lidové noviny (15. prosince 2011)

PRAHA - Sčítání lidu v letošním roce ukázalo, že počet lidí hlásících se k římskokatolické církvi klesl o zhruba dvě třetiny. Polsko-český kněz Zbigniew Czendlik, který vede farnost v Lanškrouně, to přikládá krizi, která neprobíhá jen v oblasti ekonomické, ale i duchovní a náboženské.

LN Zatímco před deseti lety se k římskokatolické církvi hlásilo zhruba 2,75 milionu lidí, letos na jaře to bylo jen něco přes milion věřících. Překvapují vás tyto výsledky? Pochopitelně překvapují a možná, že když jsem vystupoval v těch spotech Českého statistického úřadu, tak možná že za to můžu já. Možná jsem nějakým způsobem lidi odradil od toho, aby se ke katolické církvi přihlásili. Ten výsledek mě moc mrzí.

Ale u mě v Lanškrouně ten pokles není vidět. O to víc jsem překvapený, protože já s nadsázkou říkám, že v neděli tady máme vyprodáno.

LN V čem vidíte příčinu tak velkého úbytku? Obecně společnost vnímá za posledních deset let církve skrze pedofilní aféry, skrze tahanice o katedrálu, skrze tahanice o církevní majetek. Tak asi je to trošku i následkem toho, jak je církev u veřejnosti nebo i médií vnímána. Myslím si, že v církvi neumíme "prodávat" ty krásné věci, které se zde odehrávají. Já žiji při zemi, ale pak jsou nade mnou ti, co žijí v těch vysokých patrech. To znamená biskupové a biskupská konference. Myslím, že se budou nad výsledkem zamýšlet, a doufám, že nebudou hledat chybu jinde, ale že budeme my jako církev hledat vinu trošku sami v sobě. Pro nás je to nějakým způsobem výzva, v tom smyslu je to nějaká pozitivní zpráva a musíme si nad tím sednout a říct, co jsme špatně dělali a jak bychom to mohli dělat lépe, abychom zase ve výsledcích za deset let nepoklesli dolů.

LN Podle vás by tedy církve měla zapracovat na prezentaci sebe sama, vylepšit svůj mediální obraz a to, jak ji lidé vnímají? Já budu slyšet argumenty z mých řad, že nakonec nejde o kvantitu, ale o kvalitu. Že čísla nejsou tak důležitá, že není potřeba, aby nás bylo hodně. Ale já si myslím, že i ta kvantita má určitou vypovídající schopnost a měli bychom něco dělat. Já osobně si myslím, že nabízím velmi dobrou věc, velmi kvalitní věc. Ale asi to špatně prodávám, já nevím. Jednou jsem řekl, že pokud víru nezabalíme do krabičky Marlboro, tak neuspějeme. Ale nemůže to působit, že chci někým manipulovat, že chci prodávat v krásném obalu něco, co nemá hodnotu. I ten obal by měl korespondovat s hodnotou toho, s čím přicházíme.

LN Pokles věřících koresponduje s tím, že pět milionů lidí se nepřihlásilo vůbec k žádné víře. V roce 2001 víru neuvedl jen milion lidí. Čím si tento nárůst nevěřících vysvětlujete? Před deseti lety byli lidé obecně věřící, a to nemyslím jen náboženství, ale v lidech ještě přetrvávalo takovéto nadšení po roce 1989 a pořád ještě měli víru v lepší a

krásnější svět. A teď pořád slyšíme o nějaké krizi, i když osobně si myslím, že je to pořád víc mentální krize než skutečná krize. Mezilidské vztahy nejsou úplně zdravé. Ztrácíme víru ve své nejbližší, sousedy, ztrácíme víru v politiku, v komunální politiku. To znamená pokud vezmu slovo jako víra obecně, tak si myslím, že jsme na tom velmi špatně. My už nevíme, komu bychom mohli věřit. Obecně, ztráta víry v cokoli se tady vytrácí. A je to možná dáno takovou tou skepsí, která je ve společnosti, což je špatné. Protože stejně jako by náboženská víra měla lidem dávat drive a dělat ty lidi šťastnějšími, tak i jakákoli jiná víra by přeci měla na člověka působit podobně.

LN Pocházíte z Polska, které je velmi nábožensky založené. Potýká se také s krizí víry? Když vezmete, že ve volbách uspěla strana Palikota, která je silně antiklerikální, tak to taky něco naznačuje. Ale tam je to zas trošku o něčem jiném. Nicméně je to takový obecný jev. To znamená, že krize, o které mluvíme, to není jen ta ekonomická, je to i duchovní, náboženská, společenská, kulturní a mohli bychom možná v tom výčtu pokračovat.

Šárka Pálková